

Sak 46, vedlegg 3

I Facebookgruppen «Boxerens helse og atferd» publiserte Reidun Grätz den 20.10 et forslag som hun ønsker behandlet av hovedstyret i norsk boxerklubb.

Jeg ønsker med dette å komme med noen kommentarer til det innsendte forslaget.

Det har tidligere vært heftige diskusjoner i sosiale medier vedrørende publisering av kjente bærere - særlig synes jeg motstanden mot en slik liste har kommet fra eiere av avlshanner. Jeg forstår at man er engstelig for urettmessig å havne på en slik liste, og at man tidligere kanskje ikke var enig i at dette var et arvbart problem med så stort omfang som det ser ut til i dag, men jeg tror at de fleste i dag aksepterer dette.

Det som veier imot en slik publisering mener jeg er en økt risiko for at oppdrettere ikke rapporterer inn nye tilfeller, eller at valpeeiere skal bli presset til ikke å rapportere. Jeg har hørt historier om eiere av syke hunder som blir ilagt munnkurv fra andre i boxermiljøet. I verste fall vil vi da få enda dårligere oversikt. Allerede nå vet man at det er enkelte som bidrar til forskningen ved innrapportering til Frode Lingaas, men som ikke bidrar til den informasjonsdatabasen boxerklubben har.

I motsetning til forslaget til Reidun Grätz, så mener jeg at det er foreldredyrene til et bekreftet tilfelle som må stå på en evt liste (som på boxerjkd), og ikke avkommet. Det er ikke de syke individene som er relevante i forhold til videre avl, det er å ha oversikt over de kjente bærerne.

Dersom det skal være enkelt for nye oppdrettere og spesielt valpekjøpere, må det være enkelt å se om mulige avlspartnere eller foreldredyr fremkommer på listen. Jeg synes intensjonen til boxerjkd er god med hensyn til fargekode på kjente bærere. Samtidig burde kanskje også helsøsken av kjente tilfeller også ha en fargekode.

Drømmen ville nesten være om man kunne utføre en «prøveparring» i databasen og få opp en stamtavle hvor kjente bærere, samt helsøsken til nyresyke var markert.

Grätz skriver i sin forslag at hundene som skal oppføres på listen er «sikre obduserte jkd tilfeller».

Her mener jeg ordlyden i et styrevedtak er viktig. Vi må følge med i tiden og det må også et slik vedtak kunne. Det kan ikke lages retningslinjer som baserer seg på utdatert diagnostikk.

Dersom man kan være sikker på en jkd-diagnose uten obduksjon, vil en ordlyd som krever obduksjon føre til en underregistrering av tilfeller på listen. Dette da det historisk sett kanskje ikke er alle tilfeller som er obdusert, og dermed ikke vil kunne føres opp på listen. Man kan også tenke seg at enkelte kan vegre seg for å oppfordre til obduksjon også i fremtiden, og på denne måten forhindre kvalifiserende kriterier til å stå på listen.

Det kan (heldigvis) gå flere år fra en unghund diagnostiseres til den kan obduseres. Skal vi da la en hannhund gå videre i avl og bli far til kanskje 10talls valper før vi sier stopp? Bare fordi obduksjonen lar vente på seg? (Det samme resonnementet gjelder selvsagt ei tisper, men avkom etter ei tisper vil jo begrense seg.)

På grunn av type nedarving kan en hannhund bli far til mange valper før man oppdager at han er bærer. Dette fordi sykdom først oppstår dersom han pares med ei tisper som også er bærer. Ut av denne kombinasjonen er det så kun 1/4 dels risiko for at det vil fødes en valp med potensiale for å utvikle sykdom.

I tillegg er det ikke alltid sykdom diagnostiseres, da dødfødte og "fading puppies" også kan utgjøre mørketall.

Tenker man enda mørkere kan vi få tilfeller hvor en syk hanne, uten kliniske symptomer, kan bli far og gi sykdomsgenet videre til alle valpene. Pares han med ei tisper som er bærer, vil halvparten av avkommet ha potensiale for å utvikle sykdom. Resten blir bærere.

Når det da oppstår tegn til sykdom kan en hannhund i, verste fall, ha over 100 avkom etter seg, med mange nye bærere. Etter en dna-test er tilgjengelig, vil man kunne bruke en slik hanne forsiktig i kombinasjon med ei tisper som ikke er bærer. Frem til da, vil en omfattende spredning av bærerskap føre til at kombinasjonene blir mer og mer risikable.

Så- både for å unngå uttrykt sykdom, og spredning av bærergenet, er det viktig for alle involverte å inneha så mye informasjon som mulig. Om en slik liste er løsningen på dette, eller faktisk kan skape en falsk trygghet er jeg usikker på.

Ved en eventuell liste må det også defineres hva som er anbefaling med henhold til individene både før og etter utvikling av en evt. dna-test.

Jeg synes da også at de samme individene bør rapporteres til boxerjkd for å bidra til en internasjonal ressurs.

Med vennlig hilsen Kjersti Bogenes

Kommentar til forslag stilt til HS fra Reidun Grätz

Innboks x

K Bogenes

23.16 (for 19 timer siden) ☆

🔒 til post ▾

I Facebookgruppen «Boxerens helse og atferd» publiserte Reidun Grätz den 20.10 et forslag som hun ønsker behandlet av hovedstyret i norsk boxerklubb.

Jeg ønsker med dette å komme med noen kommentarer til det innsendte forslaget.

Det har tidligere vært heftige diskusjoner i sosiale medier vedrørende publisering av kjente bærere - særlig synes jeg motstanden mot en slik liste har kommet fra eiere av avlshanner. Jeg forstår at man er engstelig for urettmessig å havne på en slik liste, og at man tidligere kanskje ikke var enig i at dette var et arvbart problem med så stort omfang som det ser ut til i dag, men jeg tror at de fleste i dag aksepterer dette.

Det som veier imot en slik publisering mener jeg er en økt risiko for at oppdrettere ikke rapporterer inn nye tilfeller, eller at valpeeiere skal bli presset til ikke å rapportere. Jeg har hørt historier om eiere av syke hunder som blir ilagt munnkurv fra andre i boxermiljøet.

I verste fall vil vi da få enda dårligere oversikt. Allerede nå vet man at det er enkelte som bidrar til forskningen ved innrapportering til Frode Lingaas, men som ikke bidrar til den informasjonsdatabasen boxerklubben har.

I motsetning til forslaget til Reidun Grätz, så mener jeg at det er foreldredyrene til et bekreftet tilfelle som må stå på en evt liste (som på boxerjkd), og ikke avkommet. Det er ikke de syke individene som er relevante i forhold til videre avl, det er å ha oversikt over de kjente bæerne.

Dersom det skal være enkelt for nye oppdrettere og spesielt valpekjøpere, må det være enkelt å se om mulige avlspartnere eller foreldredyr fremkommer på listen. Jeg synes intensjonen til boxerjkd er god med hensyn til fargekode på kjente bærere. Samtidig burde kanskje også helsøsken av kjente tilfeller også ha en fargekode. Drømmen ville nesten være om man kunne utføre en «prøveparring» i databasen og få opp en stamtavle hvor kjente bærere, samt helsøsken til nyresyke var markert.

Grätz skriver i sin forslag at hundene som skal oppføres på listen er «sikre obduserte jkd tilfeller».

Her mener jeg ordlyden i et styrevedtak er viktig. Vi må følge med i tiden og det må også et slik vedtak kunne. Det kan ikke lages retningslinjer som baserer seg på utdatert diagnostikk.

Dersom man kan være sikker på en jkd-diagnose uten obduksjon, vil en ordlyd som krever obduksjon føre til en underregistrering av tilfeller på listen. Dette da det historisk sett kanskje ikke er alle tilfeller som er obdusert, og dermed ikke vil kunne føres opp på listen. Man kan også tenke seg at enkelte kan vegre seg for å oppfordre til obduksjon også i fremtiden, og på denne måten forhindre kvalifiserende kriterier til å stå på listen.

Det kan (heldigvis) gå flere år fra en unghund diagnostiseres til den kan obduseres. Skal vi da la en hannhund gå videre i avl og bli far til kanskje 10talls valper før vi sier stopp? Bare fordi obduksjonen lar vente på seg? (Det samme resonnementet gjelder selvsagt ei tisper, men avkom etter ei tisper vil jo begrense seg.)

På grunn av type nedarving kan en hannhund bli far til mange valper før man oppdager at han er bærer. Dette fordi sykdom først oppstår dersom han pares med ei tisper som også er bærer. Ut av denne kombinasjonen er det så kun 1/4 dels risiko for at det vil fødes en valp med potensiale for å utvikle sykdom.

I tillegg er det ikke alltid sykdom diagnostiseres, da dødfødte og "fading puppies" også kan utgjøre mørketall.

Tenker man enda mørkere kan vi få tilfeller hvor en syk hanne, uten kliniske symptomer, kan bli far og gi sykdomsgenet videre til alle valpene. Pares han med ei tisper som er bærer, vil halvparten av avkommet ha potensiale for å utvikle sykdom. Resten blir bærere.

Når det da oppstår tegn til sykdom kan en hannhund i, verste fall, ha over 100 avkom etter seg, med mange nye bærere. Etter en dna-test er tilgjengelig, vil man kunne bruke en slik hanne forsiktig i kombinasjon med ei tisper som ikke er bærer. Frem til da, vil en omfattende spredning av bærerskap føre til at kombinasjonene blir mer og mer risikable.

Så- både for å unngå uttrykt sykdom, og spredning av bærergen, er det viktig for alle involverte å inneha så mye informasjon som mulig. Om en slik liste er løsningen på dette, eller faktisk kan skape en falsk trygghet er jeg usikker på.

Ved en eventuell liste må det også defineres hva som er anbefaling med henhold til individene både før og etter utvikling av en evt. dna-test.

Jeg synes da også at de samme individene bør rapporteres til boxerjkd for å bidra til en internasjonal ressurs.

Med vennlig hilsen Kjersti Bogenes

Cecilie Strømstad <ceciliestromstad@gmail.com>

12.20 (for 6 timer siden) ☆

til K ▾

Hei, det er mottatt, selv om det kommer etter fristen for innsending av saker som ønskes behandlet på styremøtet tar jeg det med siden det er en kommentar til en sak som allerede er på agendaen.

Vennlig hilsen/Kind Regards

***